MIELIPIDE

Velkaisille talonpojille pankkipolitiikka ei lupaa hyvää. Hulluinta on, että erityisesti metsä on tullut kaupunkivarakkaan suosituksi sijoituskohteeksi epävarmana talousaikana. **TIMO KAUNISTO VIERASKOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

Vaadin puukaupan avoimuutta

Hallituspuolueiden kansanedustajat eivät kuuntele 700 000 metsänomistajan toivetta puukaupan avoimuudesta.

Uudella puutavaran mittauslailla pyritään esittelytekstinkin mukaan edistämään heikomman osapuolen turvaa. Tämä toteutuukin suurimmaksi osin. On hyvä, että uusi laki koskee energiapuuta ja sahanpurua.

Kuitenkin on vaara, että uutta lakia tulkittaisiin jopa nykytilannetta heikentävästi. Näyttää siltä, että pelätään yksittäisen mummon käyttävän hyväksi monikansallista jättiä.

Laki ottaa kantaa laadun mittaamiseen esimerkiksi ”jos laatua käytetään arvoltaan eriarvoisten puutavaran ositteiden jakoperusteena”. Tämä rajaus on nykyisen lain mukainen ja tarkkaan harkittu. Lain piirissä on siten esimerkiksi tukin ja kuidun erottaminen toisistaan.

Laissa tulisi edellyttää osapuolelle pyynnöstä luovutettavaksi tietoja, joita hän tarvitsisi sopimuksessa apteerausta eli katkontaa koskevien kohtien toteutumisen seurantaan.

Sinänsä katkonnan toteutumisen seurannasta voivat osapuolet sopia, kuten tähänkin asti.

Vaikka puunostajat toimivat pääosin avoimesti, nykykäytännössäkin on todettu ongelmia.

Puun ostajat eivät toimita tai halua toimittaa mittaustietojen perusteita aina pyynnöstäkään, vaan vetoavat yrityssalaisuuteen.

Tilannetta voi verrata siihen, että palkka koostuisi lukuisista eriarvoisista eristä, mutta palkansaaja ei saisi perusteita, siis palkkanauhaansa, muuten kuin pitämällä asiasta meteliä. Työnantaja vetoaisi yrityssalaisuuteen.

Tämä toiminta ei ole läpinäkyvää.

Tämän vuoksi katson, että mittaukseen liittyvät tiedot on luovutettava siinä laajuudessa, että niiden perusteella voidaan todeta puunkorjuu ja hakkuu tehdyn puukauppasopimuksen mukaisesti. Menettely noudattaa vallitsevan lainsäädännön mukaista tilannetta.

Samoin katson, että laatuositemenetelmään liittyvä määräys on tarpeen pitää voimassa laissa, sillä se varmistaa, että asetuksen sisällöstä riippumatta laatuun ulottuva nykyinen mittausjärjestelmä toimii jatkossakin.

Mikäli puukaupan avoimuuden vaatimus häviää äänestyksessä täysistunnossa, on syytä huolehtia, että edes nykyisen tasoiset puukaupan pelisäännöt toteutuvat asetuksella.

Puun myyjän kannattaa aina vaatia jokaisen kaupan ehdoissa, että tiedot on luovutettava pyydettäessä siinä laajuudessa, että niiden perusteella voidaan todeta puunkorjuu ja hakkuu tehdyn puukauppasopimuksen mukaisesti.

Onneksi itse ei tarvitse osata kaikkea, vaan esimerkiksi metsänhoitoyhdistys voi auttaa.

Anne Kalmari
kansanedustaja (kesk.)

Puolustuksesta

Jatkuva puhe Venäjän muodostamasta turvallisuusuhasta Suomelle on epädiplomaattista, jopa hulluutta. Omista valinnoista riippuu, miten meidän käy.

AF

Pötsiä se oli

MT 10.5. toimittaja Torikka tiedoksi. Espanjan jutussa kuvassa on naudan pötsiä. Ei ole mahalaukkua märehtijällä.

Ex teurastamotyöläinen

Vasikan parhaaksi

Vasikan pitää imeä ternimaito utareesta. Muutoin tärkeät aromaattiset aineet katoavat ilmaan. Nämä aineet ovat äärimmäisen tärkeitä vasikalle.

Alpo Raulahti

Pumpun hinta

Lämpöpumppujen takaisin maksuajat melko liioteltuja. Jotkut väittävät 17000 euron investoinnin takaisinmaksuajaksi viittä vuotta. Kojeiden elinkaari n 10 v.

Ei nimimerkkiä

Metsän verotus

Pinta-alavero metsillä pienin korjauksin olisi ollut hyvä. Ei tartteisi höperrellä pakituksia tai muuta omituista.

Ei höyryllä käypä

Hermo meni

Atria-boikotin aloitin, kun Kuopion päättivät sulkea. Hk ja Snellman hyviä.

Ei nimimerkkiä

Ei kehuttavaa

Eivät nuo kokoomuksen maatalousministerit näytä suurta auvoisuutta tuovan. Eräänkin ”paras” saavutus oli stoppi starttirahoille liki kahdeksi vuodeksi.

Ei nimimerkkiä

Ilma kiertämään

Alipainetalossa on erinomaisen huono kosteudenpoistaja. Kyllä se ajoneuvoissakin hoidetaan reilulla tuloilmalla. Poisto painovoimalla! Ei ’huippuimuria’.

Herätys

Ojat piiloon

Elykeskukseen ilmoitus, jos viljelee salaojittamatonta peltoa. Luvan saisi, mutta myös velvollisuus salaojittaa.

Ei nimimerkkiä

AUNE SINKKONEN JA KIMMO HAIMI

Monet kaupungeissa asuvat eläkeläiset ja muut pienomistajat näkevät metsissään paljon muutakin arvokasta kuin pystyssä kasvavat puut, Merja Rintamäki kirjoittaa.

Metsänomistuksessa monia arvoja

Monia pienmetsänomistajia häiritsevät aloitteet, joissa vaaditaan uudistuksia metsänomistukseen. Takana on tehometsätalous ja halu saada metsänomistajat parempaan kontrolliin.

Monet kaupungeissa asuvat eläkeläiset ja muut pienomistajat näkevät metsissään paljon muutakin arvokasta kuin pystyssä kasvavat puut. Kun metsänhoitokustannukset syövät yhä isomman osan kasvun tuotosta ja joissakin tapauksissa ylittävät sen, metsän myyntihalut ovat ymmärrettävästi laimeat.

Epävarmoina aikoina metsä on myös yksi vaihtoehto riskinalaisille pankkitalletuksille. Yhä tärkeämmäksi tekijäksi on noussut metsien virkistysarvo.

Hakkuukypsäksi ehtineitä metsiä ei todellakaan ole liiaksi asti. Vanhoissa metsissä säilyvät luontoarvot ja monimuotoisuus, vaikka niitä ei sisällytettäisikään luonnonsuojelun piiriin.

Oma muutamankin hehtaarin metsäpala muodostaa siteen kovin uhrauksin hankittuun isänmaahan.

Tämä on merkittävä tekijä näinä aikoina, jolloin monet arvot ja ajatukset häilyvät peikkoina tulevaisuuden odotuksissa.

Metsien pirstaloituminen on uhka, joka voidaan hyvin estää. Jos metsänpohjista tarjotaan käypä markkinahinta, palstojen koot suurentuvat luonnostaan.

Kohtuuttomat ajatukset uusista maksuista ja veroista eivät saa estää pienmetsien omistajanvaihdoksia.

Merja Rintamäki
sihteeri
Keskustan
Vähänkyrön paikallisyhdistys

Myrkytön luonto vai Talvivaara?

Kumpiko on tärkeämpi, puhdas luonto vai Talvivaaran kaivos? Siinäpä hyvä kysymys.

Jo nyt on Talvivaara saanut aikaan mittavan ympäristötuhon. Ajatellaanpa aikaa eteenpäin vaikka 10 vuotta. Jos sama meno jatkuu, yksistään jätteiden määrä on valtava. Samoin varastoitavien myrkkyvesien määrä on todellinen ongelma. Prosessivesien puhdistamoista ei ole edes suunnitelmia.

Puhutaan puhdistetuista jätevesistä. Totuus kumminkin on aivan jotain muuta. Kalkkimaidolla kyllä saadaan osa myrkyistä saostettua pois, mutta ei todellakaan tarpeeksi paljon, ei lähellekään luontoa kestävälle tasolle.

Bioliuotus on tämän kaiken ongelma. Pitäisi puhua paremminkin myrkkyliuotuksesta. Tällä menetelmällä saadaan niin paljon ongelmia aikaan, että yhtälö on täysin mahdoton.

Vain ummistamalla silmät laajamittaiselta ympäristökatastrofilta menetelmä voisi toimia. Onko meillä varaa sellaiseen?

Kuka siitä viime kädessä kantaa vastuun? Voiko ympäristökatastrofista yleensä kukaan kantaa vastuuta? Onko siihen enää tarvetta, kun luonto tuhotaan elinkelvottomaksi?

> Puhutaan puhdistetuista jätevesistä. Totuus kumminkin on aivan jotain muuta.

Vastuunkantajat Talvivaaran ympäristötuhonnassa ovat varmasti vähissä. Talvivaara itse sitä vastuuta tuskin myöntää, vaikka niinhän se pitäisi todella olla.

Valvova viranomainen Kainuun elykeskus on todella erikoinen valvoja. Hallinto-oikeuden päätökset eivät sido sitä. Aina löytyy laista kiertotie, jolla Kainuun ely tavallaan suojelee ympäristökatastrofin jatkamista ja aina vain pahentamista.

Onko Suomen ympäristölainsäädäntö todella voimaton? Miten on mahdollista, että Kainuun elyllä on valta päättää laajamittaisen ympäristökatastrofin suojelusta?

Kainuun ely kovasti korostaa lakien noudattamista omassa toiminnassaan. Onko se lakien noudattaminen tätä, että sallitaan valvovana viranomaisena ympäristökatastrofi ja sen laajentaminen?

Onko vika laissa vai valvojissa? Ymmärrän asian näin: valvovan viranomaisen kuuluisi kaikin tavoin estää toiminnallaan ympäristötuho. Eihän poliisikaan edistä rikollisuutta vaan ehkäisee sitä.

Talvivaaran jatkoa ajatellen moni muu elinkeino on todella vaarassa. Matkailu, maanviljely ja karjanhoito, muusta luonnosta puhumattakaan. Luonto virkistyskäyttö, kalastus, marjastus, sienestys, tuhotaan. Kuinka laaja tuho tulee olemaan, onko se vieläkin suurempi?

Jotkut arviot maaperähaitoista puhuvat ainakin 50 kilometrin säteestä. Vesistöhaitat voivat olla todella mittavia. Onko meillä varaa toimia näin? Ei tämä ongelma ole meidän asia. Tämä on tulevien sukupolvien asia.

Vielä kerran: Onko meillä oikeus näin toimia? Omasta mielestäni sellaista oikeutta meillä ei ole eikä saa olla!

Joilla on valta tehdä päätöksiä, tehkää se ja sulkekaa Talvivaara.

Reino Rönkkö
Iisalmi

Hyvinvointivaltio ei ole tiensä päässä

Pellervon taloustutkimuksen ekonomisti Signe Jauhiainen näytti MT:n taloustutkansa (MT 13.5.) perusteella omaksuneen köyhiä syyllistävän otteen työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaan. Tämän Juhana Vartiaisen ja oikeistolaisten keskustelijoiden suosiman viisauden mukaan työttömät jättäytyvät laiskuuttaan sosiaaliturvaan varaan, eläen ”leppoisasti”.

Perusturvan taso on nykyisellään niin huono, että alimmilla etuuksilla (työmarkkinatuki, peruspäiväraha) ei jää vuokran ja laskujen jälkeen riittävästi rahaa edes ruokaan. Tämän voi käydä tarkistamassa maamme useista leipäjonoista.

Tämäkö on leppoisaa elämää? Tiedämmehän nimittäin, että pienituloisen keskimääräinen elinikäkin jää yli kymmenen vuotta suurituloista lyhyemmäksi.

Maassamme on tapahtunut laaja elinkeinorakenteen murros, joka on pyyhkäissyt mukanaan tuhansittain työpaikkoja. Siinä missä 1980-luvun lopulla lähes jokaisella oli mahdollisuus kelvolliseen työhön, nyt työttömien määrä on huomattavasti suurempi kuin avointen työpaikkojen tarjonta.

Niin sanottu työhaluttomuuskin johtuu nähdäkseni pitkälti näköalojen menetyksestä ja itsetunnon puutteesta, ei halusta viettää leppoista elämää.

Toki myös downshiftaus, eli työtaakan vähentäminen, on muodostunut jonkinlaiseksi muoti-ilmiöksi. Se on kuitenkin äärimmäisen harvinainen ilmiö – vilkaisu omaan tilinauhaan tekee useimmille meistä selväksi, ettei varaa työajan lyhentämiseen omalla kohdalla ole.

Hyvinvointivaltion rahoituskriisi ei kuitenkaan ratkea sillä, että syyllistetään ja kuritetaan köyhiä. Todelliset ongelmat ovat muualla ja syrjäytyneet ovat niistä kärsineet ensimmäisinä.

Hyvinvointivaltion alasajo nakertaisi kansantalouden pohjaa entisestään ja sysäisi meidät sinne, mistä 1950-luvulla lähdimmekin: Euroopan köyhäksi takamaaksi.

Aaron Kallinen
Helsinki

Hulluruohoa pannukasviksissa

Pienen pieni takaisinvetoilmoitus muutamissa lehdissä toukokuun puolivälissä antaa aihetta lukuisiin lisäkysymyksiin.

Rainbow-tuote Ruokaisat pannukasvikset saattaa ilmoituksen mukaan sisältää ”Datura-rikkakasvin siemenkotia”. Datura on suomeksi hulluruoho, joka on kasvikirjojen mukaan erittäin myrkyllinen.

Hulluruohoa en ole koskaan tavannut Suomessa. Miten, millaisissa maissa ja minkä ainesosan joukkoon tätä myrkyllistä kasvinosaa on yleensä edes mahdollista päästä? Onko tuoteostot kyseisiltä toimittajilta katkaistu lopullisesti? Miten valvontaa on tarkoitus on muuttaa niin, että myrkkykasveja tai niiden osia ei joudu kuluttajille myytäviin tuotteisiin?

Hevosenlihan ympärillä pyörivä ”skandaali” on lopultakin pehmokamaa myrkkykasvien rinnalla. Johtavatko tässäkin jäljet Kiinaan, jossa ruokaskandaalitkin ovat megaluokan juttuja muuhun maailmaan verrattuna? Halvallahan sieltä tavaraa saa.

Samalla ilmoitan, että olen lopettanut kaikkien Rainbow-kasvisten käytön siihen saakka kunnes luotettava selvitys on saatu.

Aulis Ansalehto
Loppi

VIERASKOLUMNI

Pahat pankit

Kaukana takana ovat ajat, jolloin paikallispankin johtajan hommassa oli hohtoa. Oli komiat konttorit kylänraitin kahta puolen, paljon kuuliaisia alaisia tiskien takana ja omat valtuutetut kuntapäätöksiä sorvaamassa.

Leijonien kokous oli tiistaisin ja rotareiden torstaisin.

Rahaa otettiin ja lainaa annettiin – niin ja siitä välistä sitten napattiin parin kolmen prosentin voitto. Sillä sitä kelpasi mennä pyytämään johtokunnalta pankinjohtajien yhdistyksen suosittelemaa vaativuuspalkan korotusta.

Hohtoa on hommassa vieläkin, mutta monella pankkipomolla se on heijastusta otsalle kirpoavasta tuskan hiestä. Rahan piteleminen on edelleen pankkien peruskauraa mutta vakaaksi bisnekseksi siitä ei enää ole.

Korot ovat mitättömät, eikä vihattu kilpailija enää ole raitin toisella puolella vaan jokaisen oman läppärin takana. Tulosta täytyy taikoa arvopaperikaupasta ja vaurastuneiden suurten ikäluokkien varallisuuden vaalimisesta.

Ei pankkiirin elämä sentään ylen mustaa ole. Vaikka konttorit ovat hiljentyneet, on plussaa sentään taottu koko pankkikriisin jälkeinen aika, yli viisitoista vuotta. Asiat olisivat oikeastaan uomissaan, elleivät pankkiveljet suuressa maailmassa olisi pilanneet koko hyvin viritettyä rakennelmaa.

Jenkeissä ja Euroopassakin iski hillitön ahneus. Kun rahapolitiikka oli äärimmäisen löysää, taottiin lainoja ottajille ilman vakuuksia kevein ehdoin. Normaalista lainanantamisesta tehtiin roskapaperikauppaa. Lopputulos on tässä ja nyt. Ensin tuli rahakriisi ja sitten talouskriisi, kruununa vielä valtioiden velkakriisikin. Syyllinen löytyi läheltä: pankit ja pankkiirithan ne tämän meiningin aloittivat.

Niinhän ne aloittivat, mutta eivät Suomessa, vaikka kyllä täälläkin yhtä ahneita osattiin olla, tilaisuuden tullen. Hinta tästä kansainvälisestä seikkailusta maksetaan nyt kahta kautta: olemattomana korkoerona ja valtavasti lisääntyvänä pankkisääntelynä.

Tästä se hiki johtajan otsalle. Omaa vakavaraisuutta pitää kasvattaa tuntuvasti ja riskejä vähentää. Lainanottaja on huomannut tämän jo vuoden verran. Enää ei halvinta lainaa anneta nollapilkkujotain-marginaalilla, ja pitkiä lainaaikoja vieroksutaan. Vakuutta pitää olla pönäkästi ja ottajan askelessa totuttua nöyryyttä.

Rahoituksen kiristyminen näkyy kasvun hidastumisena. Ellei yrittäjällä ole vakuuksia tai takaajia, voi jopa käyttöpääoman saaminen käydä vaikeaksi.

Rahaa maailmassa on, keskuspankit sitä suorastaan painavat. Rahat ohjautuvat kuitenkin nyt valtioiden velkapapereihin ja pörssiyhtiöihin. Pahat pankit uhkaavat jäädä vanhasta tehtävästään kokonaan eläkkeelle. Niistä saattaisi tulla todellisia säästöpankkeja: talletuspaikkoja vähän vanhasta tottumuksesta.

Pankeille lätkäistiin nykyisen hallituksen ideoima pankkivero. Se näyttää olevan puhdasoppinen haittavero. Kun kerran pankki on ollut paha, pitää siitä maksaa.

Valtio tarvitsee rahaa, mutta järkevintä sitä olisi haalia veroparatiiseihin karanneista suomalaisista miljardeista. Kysyä voi myös asuntolainojen korkovähennyksen järkevyyden perään näiden korkojen päivinä.

Velkaisille talonpojille pankkipolitiikka ei lupaa hyvää. Hulluinta on, että erityisesti metsä on tullut kaupunkivarakkaan suosituksi sijoituskohteeksi epävarmana talousaikana.

Vapaa maa, mutta meitä ajetaan torpparin asemaan joka suunnalta.

TIMO KAUNISTO
on alastarolainen talonpoika

timo.kaunisto63@gmail.com

VERKOSSA SANOTTUA

Talvella Thaimaahan, Levillekin lentäen

Viikon varrella MT:n verkkosivuilla keskusteltiin paljon maaseutu- ja kaupunkiasumisen eroista ympäristöystävällisyyden kannalta.

Kaavoituspolitiikassa yhdyskuntarakenteen tiivistämisen on katsottu vähentävän asukkaiden ilmastokuormaa. Aalto-yliopiston tutkijan **Jukka Heinosen** mukaan samantuloiset, keskiluokkaiset maalaiset ja kaupunkilaiset aiheuttavat kuitenkin yhtä paljon kasvihuonekaasupäästöjä (Maaseutu- ja kaupunkiasujat päästelevät yhtä lailla, 15.5.).

Itäuusmaalaiset kunnat haluavatkin tarjota vaihtoehtoa metropoliasumiselle (”Ei enää radanvarteen päällekkäin”, 13.5.).

Myös MT:n pääkirjoitus (Maaseutuasumisen viha syytä lopettaa, 17.5.) käsitteli samaa aihetta.

Hiilijalanjälki tietää, mistä kaupunkilaisen ilmastotaakka johtuu.

”Kaupunkilainen haluaa lentää jatkuvasti kauas pois kotoa: Tammikuussa täytyy käydä Thaimaassa, kuten naapuritkin. Helmikuussa Levillä lentäen, kun lapset tahtovat. Huhtikuussa kaupunkilomalle Prahaan. Heinäkuussa Välimerelle. Lokakuussa Kanarialle. Ja niin edelleen. Maalainen lämmittää taloaan haloilla ja katselee teeveetä.”

”Ihmisen perusoikeuksiin kuuluu YK:n mukaan oikeus asua, missä maansa kolkassa itse haluaa. Ympäristöministeriön ja Syken ohjeet ovat kuin vanhasta DDR:stä tai Neuvostoliitosta, jolloin ihmiseltä poistettiin kaikki perusoikeudet. On aika ottaa uuteen tarkasteluun nämä suppeat rakennus-ja kaavoitusohjeemme”, sanoo Vapaa maa.

Myy on sitä mieltä, ettei taajama-asuminen sovi ihmiselle.

”Taajama-asuminen ei ole ihmiselle lajityypillistä elämistä. Kerrostaloissa järkiään ja helposti rivitaloissakaan ei ole riittävää reviiriä ihmisotuksille. Naapurien äänet, ruuanhajut ja lemmikit alkavat pänniä ja ihmiset ovat toinen toisensa tiellä ja ikkunaverhoja heilutellaan, kun pitää vahtia naapurien menemisiä ja tulemisia. Ei kanojakaan saa enää häkissä pitää, miksi ihmisiä saa?”

Bjorn pohtii haja-asutuksen ongelmaa, palveluiden puutetta.

”Väljässä asumisessa ei ole mitään muuta vääryyttä, kuin se, että poliisit tai lääkärit tai postit tai pankit eivät riitä jokaiselle. Kun palveluja ei ole ja lakia ei valvota, miksi pitäisi maksaa veroja ja noudattaa lakeja? Ehdotan, että perustamme rajavyöhykkeet näille perifeerisille alueille. Laki ottaisi huomioon poliisin puutteen ja verot olisivat kevyemmät, koska ei ole palveluja.”

Kyrsänperän Aatu huomauttaa, että asutuksen keskittäminen johtaa myös rahavirtojen keskittymiseen.

”Koko Suomesta kerätään palkka- ja yrittäjätulosta 24 prosenttia Helsinkiin, mistä palautuu vain kolmasosa takaisin eläkkeinä koko Suomeen. Kaksi kolmasosaa eläkerahoista jää Pääkaupunkiseudulle ja investoidaan mieluummin vaikka ulkomaille kuin sinne, mistä rahat ovat peräisin.”

HENRIK SCHÄFER